

Un recorregut pel Palau de la Generalitat de Catalunya

El Palau de la Generalitat és la seu de la Presidència i del Govern de Catalunya. A l'interior, s'hi manté la intensa activitat pròpia d'un govern. En aquest edifici es prenen decisions que afecten la vida dels catalans i les catalanes. També s'hi acullen els actes polítics i institucionals més rellevants del país: reunions d'alt nivell, visites institucionals, lliurament de medalles i guardons, audiències, recepcions...

Històricament, la *Deputació del General de Catalunya*, coneguda popularment com a Generalitat, té els seus orígens en les antigues Corts Catalanes, assemblea de representació parlamentària que compartia el poder amb el monarca, i és un dels primers òrgans d'aquesta naturalesa a Europa.

El primer president va ser Berenguer de Cruïlles, nomenat a les Corts de Cervera de 1359.

L'any 1400, es van comprar els edificis ubicats en aquest mateix indret per establir-hi la seu permanent de la institució.

La façana principal (1597-1619), obra de Pere Blai, és l'exemple principal de l'arquitectura civil de l'època del Renaixement a Catalunya.

 Generalitat de Catalunya

1. Façana del carrer Sant Sever

(1598-1640) Saga dels Ferrer

La façana de Sant Sever es correspon amb el sector del mateix nom, conjunt de construccions en forma de U que tanca la part posterior del Palau, incloent la façana de Sant Sever i dos trams dels carrers del Bisbe i Sant Honorat.

En origen aquest sector va ser dissenyat per instal·lar-hi l'arxiu i la sala d'armes i és la part que més canvis de funció ha patit al llarg del temps. En època de la Mancomunitat s'hi van allotjar l'Institut d'Estudis Catalans i la Biblioteca de Catalunya.

Actualment el sector de Sant Sever alberga la zona més funcional del Palau (oficines, sales de reunions i de suport) i el seu accés s'ha convertit en l'entrada habitual del Palau per al personal que hi treballa.

2. Sales Antoni Clavé

Les Sales Antoni Clavé, de la planta baixa, es corresponen amb el Pati dels Tarongers, de la planta noble, el qual va ser buidat de terres per a construir aquests espais en temps d'Enric Prat de la Riba (1912) sota la direcció de Josep Puig i Cadafalch.

Estan dedicades a Antoni Clavé, important artista català (1913-2005) que va fer expressament les pintures de gran format que s'hi poden veure, acompanyades d'una selecció d'obres anteriors especialment significatives. Van quedar instal·lades al Palau l'any 1993.

Constitueixen l'avantala de l'Auditori o sala de conferències, en complementen l'ús i donen entrada a la nova sala de premsa.

3. Auditori

L'Auditori o sala de conferències té capacitat per a més de 200 persones i s'hi realitzen actes públics diversos.

L'Auditori es va condicionar l'any 1993, moment en què per obtenir una sala amb la cabuda i visió suficients, es van treure els pilars centrals, adoptant el recurs arquitectònic del capitell penjant i seguint amb una tradició ja utilitzada anteriorment al Palau.

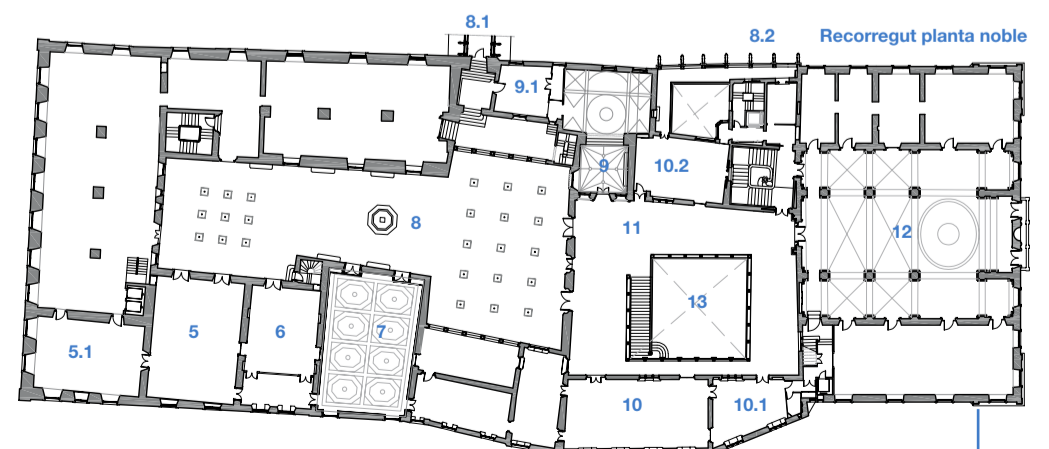
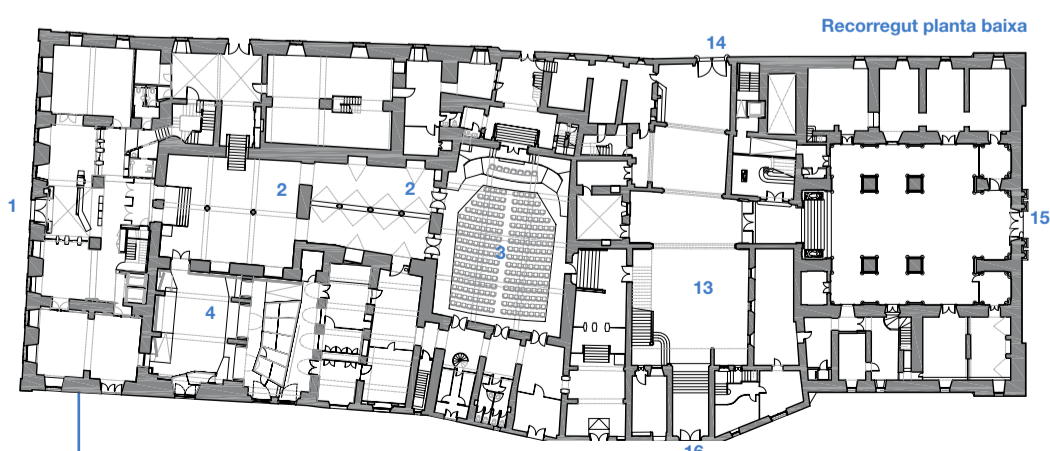
Ocupa l'espai restant sota el Pati dels Tarongers, que va ser buidat en temps de Prat de la Riba (1912). Des d'aleshores, la terra necessària per als arbres es troba en uns caixons integrats al sostres de formigó armat, entre les voltes revestides de trencadís i la llosa plana del terra.

4. Sala de Premsa

Amb entrada per la Sala Clavé i amb façana al carrer Sant Honorat, l'any 2009 es va condicionar la nova Sala de Premsa del Palau, adequant 3 sales del segle XVI que es trobaven en mal estat de conservació i que havien estat transformades al llarg dels anys.

El projecte va consistir a recuperar els espais originals, ressaltant el caràcter monumental i representatiu i instal·lar-hi una Sala de Premsa funcional i adaptada a les noves tecnologies. Tot i que s'ha obtingut un espai continu, s'ha conservat la divisió cinc-centista, adequant cadascuna de les divisions a una funció concreta: premsa escrita, ràdios i televisions. Des d'aquesta sala s'atenen la premsa i els mitjans audiovisuals i se'ls transmeten les comunicacions oficials més importants, singularment els acords de govern.

1. Façana del carrer Sant Sever	4. Sala de Premsa	7. Sala Tarradellas	8.2 Carilló (situat en planta coberta)	10. Sala Mare de Déu de Montserrat	11. Galeria Gòtica	14. Façana del carrer del Bisbe
2. Sales Antoni Clavé	5. Sala Torres García	8. Pati dels Tarongers	9. Capella de Sant Jordi	10.1 Despatx del President	12. Saló Sant Jordi	15. Façana de la plaça Sant Jaume
3. Auditori	6. Sala Tarongers	8.1 Pont neogòtic	9.1 Sagristia	10.2 Arxiu de Comptes	13. Pati Gòtic	16. Façana del carrer Sant Honorat

5. Sala Torres García

La Sala Torres García, acull les pintures al fresc d'estil noucentista, traspasades, que l'artista uruguaià català va pintar al Saló Sant Jordi, els anys 1912-1916, per encàrrec del president de la Mancomunitat de Catalunya, Enric Prat de la Riba, i que van quedar interrompudes després de la seva mort. Aquests frescos van estar tapats i ocults per les pintures del Saló Sant Jordi. Entre el 1965 i el 1975, els frescos es varen extreure, traspassar i recol·locar en la sala actual.

S'hi celebren actes protocol·laris com la signatura de convenis, o fins i tot s'habilita com a menjador amb motiu de la visita de personalitats.

La Sala Tàpies (5.1) és on habitualment es reuneix el Consell Tècnic, òrgan col·legiat que dona suport al Govern, format pels secretaris generals de cada departament.

6. Sala Tarongers

Va ser construïda cap al 1585 i és una de les 3 sales nobles amb accés des del Pati dels Tarongers, que cap a l'any 1603 es van decorar amb peces de ceràmica vidriada del reconegut ceramista Lorenzo de Madrid. En època de l'Audiència (1714-1908), les sales van transformar el seu ús i van perdre la major part de les peces ceràmiques.

El paviment de la Sala Tarongers és dels pocs exemples que encara es conserven de ceràmica d'aquest tipus i època, i recentment s'ha pogut restaurar i posar en valor.

S'han recuperat peces extretes a la campanya d'obres del 1908, que es guardaven a les dependències de l'antic Museu de la Ceràmica, i que han permès refer i entendre la geometria del paviment original.

7. Sala Tarradellas

(1570-1599) Pere Ferrer. Francesc Soldevila (sostre) i Ramon Puig (daurat)

En origen és la "Sala nova del Consistori" i es construeix com una estança sumptuosa, la més magnífica de l'edifici per a celebrar les reunions del consistori, màxim òrgan de govern de la Generalitat.

Destaca per l'espectacular sostre teginat daurat, que contrasta amb el mural d'Antoni Tàpies, al·legoria de les Quatre Grans Cròniques medievals catalanes, i enllaça el passat històric amb la modernitat.

Actualment a la Sala Tarradellas, a l'igual que en el seu origen, es reuneixen setmanalment el president i els membres del Govern en consell executiu i s'hi prenen decisions transcendents per a la vida del país.

8. Pati dels Tarongers

(1540-1640) Antoni Carbonell / Saga dels Ferrer

El Pati dels Tarongers és el centre neuràlgic del Palau. Un lloc de relacions, trobada i circulació, des d'on s'accedeix a les sales nobles més importants.

El Pati dels Tarongers comunica amb la residència presidencial de les Cases dels Canonges, a través del pont neogòtic **(8.1)** que es va construir l'any 1928.

També s'hi pot veure i escoltar el **Carilló del Palau (8.2)**. Aquest singular instrument musical té 49 campanes amb un pes total de 4.898 kg de bronze. Normalment de dilluns a divendres s'ofereixen audicions a les 12 h a i a les 18 h, així com també alguns dissabtes a les 12 h. També s'ofereix tota una temporada de concerts consultable fàcilment al web presidencia.gencat.cat/carillo

9. Capella de Sant Jordi

(1432-34) Marc Safont

El 1548 la Capella de Sant Jordi es traslladà a aquesta planta i s'obrí la galeria al nou Pati dels Tarongers. D'estil flamíger, amb planta quadrada, està coberta amb una volta de creueria estrellada amb els quatre evangelistes, els escuts de la Creu de Sant Jordi i les quatre barres catalanes. La part més espectacular és la façana, per l'exuberància i la delicadesa de l'ornamentació en pedra.

Està dotada amb obres d'art excel·lents, com el Frontal d'altar, dedicat a Sant Jordi, el drac i la princesa, brodat per Antoni Sadurní l'any 1432, i que anava junt amb el retaule de Bernat Martorell, actualment dispers en museus del món. Altres objectes destacats són el vestuari litúrgic del Tern de Sant Jordi, disseny de Bernat Martorell i brodat d'Antoni Sadurní (s. XV), així com tots els objectes del tresor, situat a la **Sagristia (9.1)**.

10. Despatx del President

La **Sala de la Mare de Déu de Montserrat (10)** es diu així a partir de les reformes fetes l'any 1928 i el seu ús actual és d'avantsala o sala de rebre del despatx del President. El 1425 fou la Sala del Consell, la més important de la casa, on es feien les reunions del consistori.

El **despatx del President (10.1)** ocupa la cambra que antigament era dedicada als oïdors de comptes. Fa les funcions de despatx de treball i de representació del President.

A l'altra banda de la Galeria Gòtica, es troba la sala **Arxiu de Comptes (10.2)**, que es fa servir com a sala d'espera de les visites del President. Aquesta sala acull, des del 1975, diferents pintures murals de l'artista Jordi Alomà, que representen episodis de la història del Palau.

11. Galeria Gòtica

(1415-1425) Marc Safont

El pati de la planta noble del Palau està envoltat per una galeria de gran interès arquitectònic. Airós i elegant, supera en virtuts altres patis semblants.

Les columnes que sostenen els arcs apuntats de la galeria són molt esveltes, de pedra de Girona. Entre els arcs i en la base de les pilastres del pis superior, trobem rics relleus esculpits. A la part superior, hi ha 26 gàrgoles esculpides amb pedra de Montjuïc, una per cada pinacle, vives i esplèndides que acaben de solemnitzar tot el pati.

Crida l'atenció la cantonada on desembarca l'escala descoberta, on apareixen 2 columnes de marbre rosat, robustes i d'estil clàssic, amb un capitell penjat. Va ser una intervenció del 1550, per donar visualitat a la façana de la Capella, que s'acabava de traslladar des de la planta baixa.

12. Saló Sant Jordi

(1597-1619) Pere Blai

És la sala principal del Palau de la Generalitat. Al mateix nivell que la galeria gòtica i el Pati dels Tarongers, forma part del cos renaixentista de l'arquitecte Pere Blai.

Dissenyat en origen com a nova Capella del Palau, faria aquesta funció fins a l'any 1714. Temple de 3 naus, cobertes amb volta catalana o de maó de pla. A la capçalera trobem la cúpula, de planta ovalada, visible des de la plaça Sant Jaume i que dona llum a la sala amb el seu llanternó de coronament.

El saló acull els actes institucionals de més rellevància i més solemnes, com la presa de possessió dels presidents de la Generalitat. També fa de vestibul dels despatxos institucionals dels laterals.

La decoració pictòrica actual correspon a la dictadura de Primo de Rivera.

13. Pati Gòtic

(1415-1425) Marc Safont

El pati gòtic és un exemple elegant d'estil gòtic tardà. Hi destaquen l'esveltesa dels pilars de la galeria, les gàrgoles, els pinacles i els nombrosos relleus esculpits.

A l'entresol hi ha les dependències del Gabinet de Protocol i Relacions Externes. En aquests despatxos s'organitzen els actes institucionals de la Presidència i del Govern de la Generalitat, i es treballa per la representació correcta de la institució i dels presidents en els actes que se celebren dins i fora del Palau.

14. Façana del carrer del Bisbe

(1416-1419) Marc Safont i Pere Joan

L'entrada pel carrer del Bisbe té un gran interès patrimonial. S'hi conserva un treball escultòric en pedra que és una obra mestra de l'art gòtic internacional.

En origen es dissenya la façana més sumptuosa, per representar el poder de la institució del segle XV. El portal es corona amb un luxós remat que pren forma de barana compassada amb pinacles i gàrgoles. La barana s'assenta sobre el mur ornat amb un fris d'arcuacions cegues, que arrenquen des de 27 petites mènsules esculpides. En el medalló central de sobre la porta hi figura Sant Jordi, representat en alt relleu. La princesa de la llegenda s'integra de manera original en la composició com una de les gàrgoles de la cornisa.

15. Façana de la plaça Sant Jaume

(1597-1619) Pere Blai

Façana d'estil renaixentista, del reconegut arquitecte Pere Blai.

Edificada pels volts de l'any 1600, davant d'un espai molt més reduït que actualment per l'existència de l'antiga església de Sant Jaume.

És el millor exemple i el més monumental d'arquitectura civil del renaixement a Catalunya. Façana ben composta, amb varietat de materials, colors i textures, evoca l'obra de Miquel Àngel al palau senatorial de Roma.

A l'interior de la fornícula, hi ha en relleu els bustos dels 3 diputats de la Generalitat que manaren construir la façana i tot el cos renaixentista. Al damunt trobem l'escut, amb la creu de Sant Jordi, senyal de la institució. L'escultura de Sant Jordi de la fornícula és obra d'Andreu Aleu del 1860.

16. Façana del carrer Sant Honorat

(1415-1425) Marc Safont

És la primera façana que es construeix, juntament amb la portalada gòtica del carrer del Bisbe, i el seu interior es correspon amb el nucli gòtic del Palau.

És un exemple brillant de la peculiar arquitectura gòtica civil catalana, on destaquen dues fileres de finestres coronelles, que li donen un aire imponent i bell allora.

Les coronelles grans, amb 2 fines columnes o mainells, es corresponen amb la planta noble i mostren la noblesa dels espais interiors més importants.

El portal major està coronat amb un relleu amb l'escut de Sant Jordi, sostingut per àngels. A banda i banda es troben les entrades dels antics guardes de la casa, com es pot veure a les figures en relleu dels arcs.

A l'altra banda del carrer, es troba la Domus de Sant Honorat, amb restes romanes i medievals.